

mr. J.L. Driessen, voorzitter
ir. D. van den Berge
mr. dr. ir. M.W.D. van der Burg
mw. mr. C. Witteman, secretaris

Advies ex artikel 84 Rijsoctrooiwet 1995

Betr.: Nederlands octrooi 1004846

Verzoekster: Roelofs Kipperbouw B.V. te Dalfsen

Gemachtigde: mr. ir. E.E. de Vries

Octrooihouder: Gijsbertsen B.V. te Woudenberg

Gemachtigde: mw. ir. M.M.J. Tabeling

1. Het geding

Verzoekster heeft op 16 februari 2001 een verzoekschrift met bijlagen ingediend met het verzoek een advies volgens artikel 84 van de Rijsoctrooiwet 1995 (hierna ROW 1995) uit te brengen omtrent de toepasselijkheid van de in artikel 75, eerste lid ROW 1995 genoemde nietigheidsgronden op Nederlands
5 octrooi 1004846.

Octrooihouder heeft op 11 april 2001 als reactie op het verzoekschrift een voorstel voor nieuwe conclusies en een nieuwe beschrijvingsinleiding ingediend en vervolgens bij brief van 11 mei 2001 een op onderdelen herzien voorstel ingediend.

10 Tijdens de hoorzitting op 16 mei 2001 hebben partijen hun standpunt doen bepleiten bij monde van hun respectievelijke octrooigemachtigden. De gemachtigde van verzoekster was daarbij vergezeld van de heer R.A. Meerholz van Roelofs Kipperbouw B.V.. De gemachtigde van octrooihouder was daarbij vergezeld van de heer B.J. Rouw van Gijsbertsen B.V..

Gemachtigde van verzoekster heeft ter zitting exemplaren van zijn pleitnota en kopieën van kleurenafdrukken van foto's van de constructie van de openbaar bekende kiepbak overgelegd.

De inhoud van de hiervoor genoemde stukken dient als hier ingelast te worden beschouwd.

5 **2. De feiten**

Octrooihoudster (hierna Gijsbertsen) is rechthebbende op Nederlands octrooi 1004846 voor een "Overdekkingsamenstel voor een kipwagenuhouder, kipwagenuhouder omvattende een dergelijk samenstel, en een kipwagen waarop een zodanige houder is aangebracht", dat met dagtekening 23 juni 1998 voor de duur van twintig jaren is verleend op een aanvraag ingediend op 20 december 1996.

10 Na de verlening van het octrooi heeft Gijsbertsen bij akte van gedeeltelijke afstand, ingediend en ingeschreven op 27 april 2000, de uitsluitende rechten beperkt tot de bij de akte gevoegde tekst van de beschrijving en conclusies.

Conclusie 1 van 27 april 2000 luidt als volgt:

Kiepbak voor een wagen voor het transporter en lossen van materialen, met het kenmerk, dat deze omvat:

15

- een mechanisch verplaatsbaar afdekkingsorgaan dat zodanig op de kiepbak aanbrengbaar is, dat het afdekkingsorgaan verplaatsbaar is tussen een weggevouwen toestand waarbij de kiepbak open is en een uitgevouwen toestand waarbij de kiepbak afgedekt is, waarbij het afdekkingsorgaan twee of meer door middel van scharnieren verbonden paneelelementen omvat;

20

- aandrijfmiddelen voor het aandrijven van het afdekkingsorgaan tussen deze twee toestanden, en

- overbrengingsmiddelen voor het overbrengen van aandrijfbeweging naar het verplaatsbare afdekkingsorgaan, waarbij de overbrengingsmiddelen een hydraulische bekrachtiging en een met het afdekkingsorgaan verbonden stangelement omvat, welk stangelement roteerbaar bevestigd is aan de kiepbak.

25

3. Door verzoekster aangevoerde nietigheidsgronden

30 Verzoekster (hierna Roelofs) heeft in het verzoekschrift gesteld dat octrooi 1004846 dient te worden vernietigd wegens gebrek aan nieuwheid en inventiviteit.

In verband met het nieuweheidsbezwaar heeft Roelofs gewezen op de kiepbak die is aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09 zoals deze is afgebeeld op de door Roelofs overgelegde foto's en werktekeningen, welk voertuig in januari 1994 haar kenteken heeft gekregen en daarmee openbaar

35

toegankelijk is geworden; deze openbaar bekende kiepbak neemt volgens Roelofs de nieuwheid van de maatregelen volgens conclusies 1 tot en met 3, 5 en 7 weg;

Voorts heeft Roelofs gewezen op de inhoud van het Britse octrooischrift 803706 dat in combinatie met de openbaar bekende kiepbak de uitvindingshoogte van de conclusies 5 en 6 zou wegnemen.

5 Ten aanzien van conclusie 8 heeft Roelofs gewezen op het Amerikaanse octrooischrift 4585266 dat bezwarend zou zijn voor de uitvindingshoogte.

Conclusie 4 ten slotte is volgens Roelofs niet aanvaardbaar omdat hierin slechts een wens wordt beschreven.

10 **4. Het verweer van octrooihoudster**

Bij wijze van antwoord op het verzoekschrift heeft Gijsbertsen op 11 april 2001 een voorstel voor nieuwe conclusies en een nieuwe beschrijvingsinleiding ingediend en vervolgens bij brief van 11 mei 2001 dit voorstel op een aantal punten nader gewijzigd.

15 **5. Overwegingen van het Bureau I.E.**

5.1 Uitgangspunten voor het advies

5.1.1 Betekenis van het overleggen van nieuwe conclusies

Op grond van het feit dat Gijsbertsen nieuwe conclusies heeft ingediend (zoals opgenomen in het voorstel van 11 mei 2001), waarbij de inhoud van de conclusies 1 tot en met 5 uit het geldende octrooi is opgenomen in de aanhef van de nieuwe conclusie 1 vóór de weergave van het kenmerkende deel, stelt het Bureau vast dat Gijsbertsen de bezwaren van Roelofs tegen in ieder geval de conclusies 1 tot en met 5 van het octrooi gegrond acht en derhalve erkent dat deze conclusies in een nietigheidsprocedure niet houdbaar zijn en dat de daartegen ingebrachte bezwaren van Roelofs gegrond zijn.

25 Desgevraagd heeft gemachtigde van Gijsbertsen ter zitting uitdrukkelijk beaamd, dat de kiepbak, zoals afgebeeld op de door Roelofs overgelegde foto's en werktekeningen, reeds openbaar bekend was vóór de indiening van haar octrooiaanvraag.

Aangezien partijen het daar over eens zijn, zal het advies van het Bureau dienen te luiden dat de bezwaren tegen de conclusies 1 tot en met 5 gegrond zijn. Een nadere motivering wordt hier overbodig geoordeeld.

5.1.2 Onderwerp van het advies

De vraag die thans dient te worden beantwoord, is of het advies van het Bureau zich dient te beperken tot de nietigheid van de conclusies van het octrooi zoals geldend na de ingeschreven akte van gedeeltelijke afstand van 27 april 2000, dan wel zich ook kan uitstrekken over de op 11

mei 2001 ingediende conclusies. Hierover is met gemachtigden van partijen ter zitting overleg gevoerd; daarbij is namens Gijsbertsen medegedeeld, dat met de op 11 mei 2001 ingediende conclusies wordt beoogd de uitsluitende rechten van het octrooi 1004846 te beperken tot de materie van die nieuwe conclusies en dat van de overige materie afstand wordt gedaan.

5 Voorts heeft de gemachtigde van Gijsbertsen toegezegd zorg te zullen dragen voor het beperken van het octrooi tot de beschrijving en conclusies volgens het voorstel van 11 mei 2001 door inschrijving van een akte van gedeeltelijke afstand conform artikel 63 lid 2 ROW 1995. Gemachtigde van Roelofs heeft verklaard er mee te kunnen instemmen dat het advies van het Bureau zich zal uitstreken over de nieuw ingediende conclusies, alsof het octrooi reeds daartoe is beperkt.

10

Het Bureau zal derhalve advies uitbrengen over de conclusies zoals neergelegd in het voorstel van 11 mei 2001.

Conclusie 1 van 11 mei 2001 luidt als volgt:

Kiepbak voor een wagen voor het transporteren en lossen van materialen omvattende:

15

- *een voorplaat;*
- *een achterplaat;*
- *een zich tussen deze voorplaat en achterplaat uitstrekkende zijwand;*
- *een mechanisch verplaatsbaar afdekkingsorgaan dat zodanig op de kiepbak aanbrengbaar is, dat het afdekkingsorgaan verplaatsbaar is tussen een weggevouwen toestand waarbij de kiepbak open is en een uitgevouwen toestand waarbij de kiepbak afgedekt is, waarbij het afdekkingsorgaan twee of meer door middel van scharnieren verbonden paneelelementen omvat;*

20

- *aandrijfmiddelen voor het aandrijven van het afdekkingsorgaan tussen deze twee toestanden;*

25

- *overbrengingsmiddelen voor het overbrengen van aandrijfbeweging naar het verplaatsbare afdekkingsorgaan, waarbij de overbrengingsmiddelen een hydraulische bekrachtiging en een met het afdekkingsorgaan verbonden stanglement omvat, welk stanglement roteerbaar bevestigd is aan de kiepbak en zich langs een bovenrand van de zijwand zich uitstrekt, waarbij het verplaatsbare afdekkingsorgaan in diens weggevouwen toestand naast de zijwand van de kiepbak hangt;*

30

- *stabilisatiemiddelen voor het stabiliseren van het afdekkingsorgaan tijdens het tussen de weggevouwen en uitgevouwen toestand verplaatsen daarvan;*

- *geleidingsmiddelen voor het geleiden van het afdekkingsorgaan tussen de weggevouwen toestand en de uitgevouwen toestand met het kenmerk dat de*

geleidingsmiddelen een aan de voorplaat (22) en achterplaat (6) aangebrachte railsectie (24) omvat;

waarbij de stabilisatiemiddelen loopwielen (18) omvatten die in deze railsecties (24) loopbaar zijn;

5 *waarbij een van de paneelelementen (10) direct met het stangelement (14) verbonden is;*

waarbij bij het roteren van het stangelement (14), het afdekkingsorgaan (8) verplaatst wordt over het midden van de achterplaat en de voorplaat vanuit de weggevouwen toestand (A) tot in de volledig uitgevouwen toestand (F).

10 5.1.3 Al dan niet ongeoorloofde uitbreiding

Gemachtigde van Roelofs heeft ter zitting gesteld dat de conclusies zoals deze luiden na het voorstel van 11 mei 2001 een ontoelaatbare verruiming opleveren ten opzichte van de conclusies volgens het voorstel van 11 april 2001. Gemachtigde van Roelofs doelde daarbij op de vervanging van het woord “achterlosklep” door het woord “achterplaat” in conclusie 1 blz. 1, 15 regels 4, 5 en 31 en blz. 2, regel 5.

Dit bezwaar acht het Bureau niet gegrond.

Zoals hiervoor aangegeven, wordt door Gijsbertsen met de op 11 mei 2001 ingediende stukken beoogd de uitsluitende rechten van het octrooi, dat wil zeggen de rechten zoals deze luiden na de inschrijving van de akte van gedeeltelijke afstand van 27 april 2000, te beperken. Door de 20 gemachtigde van Roelofs is niet gesteld, laat staan aangetoond, dat er sprake is van een verruiming van die uitsluitende rechten. Bovendien betreft de tekst van 11 april 2001 nog slechts een voorstel, waartoe Gijsbertsen haar rechten nimmer uitdrukkelijk heeft beperkt, zoals wel is gebeurd ten aanzien van de conclusies van 11 mei 2001.

25 Het Bureau is voorts ook op grond van eigen waarneming van mening dat de beschrijving en de conclusies in het voorstel van 11 mei 2001 geen ontoelaatbare verruiming vormen ten opzichte van het octrooi, zoals beperkt op 27 april 2000.

5.2 De bezwaren betreffende nieuwheid en inventiviteit

30 5.2.1 Stand van de techniek

Zoals hiervoor is aangegeven, is door gemachtigde van Gijsbertsen ter zitting erkend, dat de kiepbak aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09 zoals afgebeeld op de door Roelofs overgelegde foto's en werktekeningen, voor de indiening van de aanvraag die heeft geleid tot het onderhavige octrooi, reeds van openbare bekendheid was. Voorts heeft gemachtigde van

Gijsbertsen gesteld dat de conclusies van 11 mei 2001 zijn afgebakend van deze openbaar bekende inrichting.

Het Bureau is, met Gijsbertsen, van mening dat van de door Roelofs genoemde stand van de techniek deze openbaar bekende kiepbak het onderwerp van het octrooi het meest nabij komt en voorts dat conclusie 1 op juiste wijze is afgebakend van deze stand van de techniek.

Ook gemachtigde van Roelofs heeft ter zitting erkend dat de inrichting volgens conclusie 1 op een juiste wijze is afgebakend en dus nieuw is.

Gemachtigde van Roelofs heeft nog wel gesteld van mening te zijn dat de inhoud van het Britse octrooischrift 803706, dat betrekking heeft op “Improvements in or relating to Covers for Closing Spaces in Fixed or Movable Installations such as Vehicles, e.g. Railway Goods-trucks”, het onderwerp van het octrooi meer nabij komt dan de openbaar bekende kiepbak. Het Bureau acht deze stelling onjuist. Immers, de volgende maatregelen van conclusie 1 zijn niet bekend uit het Britse octrooischrift:

- dat het een kiepbak betreft; waarbij
- het afdekkingsorgaan in weggevouwen toestand naast de zijwand van de kiepbak hangt;
- de overbrengingsmiddelen een hydraulisch bekrachtiging omvatten;
- de overbrengingsmiddelen een stangelement omvatten welke zich langs een bovenrand van de zijwand uitstrekt;
- de railsectie aan de voorplaat en de achterplaat is aangebracht;
- een van de paneelelementen direct met het stangelement verbonden is; en
- bij het roteren van het stangelement het afdekkingsorgaan verplaatst wordt over het midden van de achterplaat en de voorplaat vanuit de weggevouwen toestand tot in de volledig uitgevouwen toestand.

Het aantal stappen dat moet worden genomen om van de wagonbak met afdekorgaan volgens het Britse octrooischrift te geraken tot de kiepbak volgens de voorgestelde conclusie 1, is groter dan het aantal maatregelen dat thans in het kenmerk van conclusie 1 is opgenomen, dat wil zeggen dat de wagonbak met afdekorgaan bekend uit het Britse octrooischrift een verder afgelegen stand van de techniek vormt dan de kiepbak aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09.

5.2.2 Nieuwheid conclusie 1

Na hetgeen hiervoor is opgemerkt omtrent de meest nabijkomende stand van de techniek, stelt het Bureau vast dat de kiepbak volgens conclusie 1 nieuw is en dat zulks ook door Roelofs, bij monde van haar gemachtigde ter zitting is erkend. Nu er geen nieuwheidsbezwaren resteren, dient thans de vraag te worden beantwoord of de onderscheidene maatregelen van conclusie 1

een uitvinding vormen ten opzichte van de stand van de techniek zoals besproken door Roelofs ter zitting.

5.2.3 Inventiviteit conclusie 1

5 Gemachtigde van Roelofs heeft ter zitting aangevoerd dat volgens de beschrijvingsinleiding van 11 mei 2001 het aan de uitvinding ten grondslag liggende probleem bestaat in het benodigde aantal onderdelen, de complexiteit en de kosten voor het samenvoegen. Gemachtigde van Roelofs voert vervolgens aan dat drie aparte maatregelen worden beschreven in het kenmerk van conclusie 1:

- 10
1. de geleidingsmiddelen/stabilisatiemiddelen/loopwielen;
  2. directe verbinding van de paneelementen met het stangelement;
  3. de omvang van het afdekkingsorgaan zodat dit meer dan de helft van de laadruimte inneemt.

15 Deze maatregelen bieden naar de mening van gemachtigde van Roelofs geen oplossing voor het gesignaleerde probleem; de kiepbak aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09 heeft evenveel onderdelen en is niet voorzien van kwetsbare rail en loopwielen die kunnen worden belast door de lading.

In samenhang met de voornoemde drie maatregelen heeft gemachtigde van Roelofs voorts betoogd dat de als derde genoemde maatregel geen constructieve eigenschap heeft en niet meer is dan een wens.

20

Vervolgens heeft de gemachtigde van Roelofs aangevoerd, dat de in conclusie 1 genoemde constructie betreffende het uit twee paneelementen bestaande afdekkingsorgaan, een kinematische omkering is van de constructie zoals bekend van de kiepbak aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09. Immers wordt, aldus gemachtigde van Roelofs, bij de kiepbak omschreven in conclusie 1 het paneelement dat zich het dichtst bij de zijkant van de vrachtwagen bevindt, direct bediend door de langsstang, terwijl dit bij de voornoemde vrachtwagen het paneelement is dat zich het dichtst bij de centrale langshartlijn van de vrachtwagen bevindt. Dat doet volgens gemachtigde van Roelofs niet af aan het feit dat er in beide constructies sprake is van een afdekkingsorgaan dat bestaat uit twee paneelementen die scharnierend met elkaar zijn verbonden.

25

30

Voorts heeft gemachtigde van Roelofs aangevoerd dat conclusie 1 bij afbakening van het Britse octrooischrift 803706 niet leidt tot een inventieve stap. Daartoe heeft gemachtigde gesteld, dat de spoorwagon volgens het Britse octrooischrift een voorplaat, achterplaat en zich daartussen

35

uitstreckende zijwanden heeft, en een mechanisch afdekkingsorgaan dat verplaatsbaar is tussen een weggevouwen en een afgedekte stand. Voorts zijn aandrijfmiddelen aanwezig voor het aandrijven van het afdekkingsorgaan tussen die twee standen en middelen voor het overbrengen van de aandrijfbewegingen naar het verplaatsbare afdekkingsorgaan, alsmede

5 stabilisatiemiddelen bestaande uit loopwielen en geleidingsmiddelen, die een railsectie omvatten. Ten opzichte van het Britse octrooischrift is van conclusie 1 volgens Roelofs slechts niet bekend dat het een kiepbak betreft, dat de bediening hydraulisch is en dat de draaiende aandrijving van het paneelelement via de scharnierstang (bedoeld zal zijn: het stangelement) uitgevoerd wordt.

Gemachtigde van Gijsbertsen heeft daarop gesteld dat een vakman, op zoek naar verbetering van het afdekorgaan op een kiepbak, zich nooit zou oriënteren op treinwagons.

10

Deze laatste opvatting wordt door het Bureau niet gedeeld. Genoemde vakman zal zich zeker ook oriënteren op afdekorganen bij deze voertuigen daar de problemen met het afdekken van lading in open wagonbakken vergelijkbaar zijn.

Ten aanzien van de inventiviteit van de uitvinding ten opzichte van het Britse octrooischrift, stelt het Bureau vast dat van de elementen uit het kenmerk van conclusie 1 uit het Britse

15 octrooischrift 803706 bekend is:

- dat de geleidingsmiddelen een railsectie omvatten;
- dat de stabilisatiemiddelen loopwielen omvatten die in deze railsecties loopbaar zijn; en
- dat het afdekkingsorgaan verplaatst kan worden vanuit een weggevouwen toestand tot in

20 een volledig uitgevouwen toestand (al is dit laatste element ook reeds in de aanhef opgenomen).

Het Bureau is van mening dat combinatie van de openbaar bekende kiepbak aangebracht op het voertuig met kenteken BB-NN-09, met de maatregelen bekend uit het Britse octrooischrift 803706, nog niet leidt tot de kiepbak van conclusie 1. De volgende maatregelen moeten dan

25 immers nog genomen worden:

- (i) dat de railsectie moet worden aangebracht op de voorplaat en de achterplaat (in plaats van langs de bovenranden van de zijwanden);
- (ii) dat een van de paneelelementen direct met het stangelement verbonden is;
- (iii) dat door roteren van het stangelement het afdekkingsorgaan verplaatst wordt.

Deze maatregelen zijn van belang voor een goede werking van de inrichting. De samenhang tussen de verschillende elementen is voor de vakman na lezing van de beschrijving en tekeningen voldoende duidelijk. De maatregelen van de hoofdconclusie zijn naar het oordeel van het Bureau inventief, omdat de na combinatie van de beide bekende inrichtingen te nemen, hiervoor

30 geformuleerde aanvullende maatregelen geenszins voor een deskundige voor de hand liggen.

Na hetgeen hierboven is gesteld ten aanzien van de inventiviteit van de kiepbak omschreven in conclusie 1 ten opzichte van het Britse octrooischrift 803706, merkt het Bureau op dat ter zake van het door verzoekster in het kader van de inventiviteit gemaakte bezwaar, dat de constructie van de kiepbak omschreven in conclusie 1 een kinematische omkering is van de openbaar bekende kiepbak, geen doel treft. Volgens deze stand van de techniek is immers de aandrijfstang, welke roteerbaar bevestigd is aan de kiepbak en zich langs een bovenrand van de zijwand uitstrekt, middels een tweede stang, en dus niet direct, verbonden met een paneelelement, zoals volgens conclusie 1 van het octrooi.

Het Bureau is tenslotte van opvatting dat het resterende bezwaar, dat de gegeven maatregelen geen oplossing bieden voor het gestelde probleem, evenmin doel treft.

Zoals duidelijk te zien is bij de kiepbak uit de stand van de techniek zijn daar langs de bovenrand van de beide zijwanden aandrijfstangelementen aangebracht, terwijl de kiepbak volgens conclusie 1 van het octrooi slechts één aandrijfstang heeft, omdat de paneelelementen ten dele over het midden naar een zijde van de kiepbak worden weggevouwen, middels één bedieningsmechanisme waarvoor dus slechts één aandrijfstang nodig is.

Aldus wordt, zoals de gemachtigde van Gijsbertsen terecht heeft gesteld, een vereenvoudiging en voordeel ten opzichte van de bekende kiepbak gerealiseerd.

Concluderend stelt het Bureau vast dat de door verzoekster aangebrachte nietigheidsargumenten tegen de conclusie 1 geen doel treffen. In het licht van het aangevoerde is de hoofdconclusie nieuw en inventief.

5.2.4 Conclusies 2-5

De volgconclusies 2 tot en met 5 van het onderhavige octrooi zijn verbijzonderingen van de hoofdconclusie. Nu de bezwaren tegen de hoofdconclusie geen doel treffen en de conclusies 2 tot en met 5 van de hoofdconclusie afhankelijk zijn, kunnen de tegen deze conclusies aangevoerde nieuwheidsbezwaren evenmin doel treffen. Deze bezwaren behoeven derhalve hier niet nader te worden besproken.

6. Advies van het Bureau

Op grond van het vorenstaande luidt het advies van het Bureau voor de Industriële Eigendom dat de door Roelofs aangedragen vernietigingsgronden gegrond zijn voor zover zij de conclusies 1 tot en met 5 van 27 april 2000 betreffen. Het advies luidt voorts dat de ter zitting aangevoerde bezwaren tegen de conclusies van 11 mei 2001 geen doel treffen.

Aldus gedaan op 12 juli 2001 te Rijswijk door J.L. Driessen, D. van den Berge en M.W.D. van der Burg.

w.g. J.L. Driessen

w.g. C. Witteman